

6. Алексеева Н. Головні бюджетні процедури: фінансова практика Франції / Н. Алексеева // Ринок цінних паперів України. – 2013. – № 9–10. – С. 29–37.

7. Конституция Французской Республики от 4 октября 1958 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.uznal.org/constitution.php?text=France&language=r>

8. Карлін М. І. Фінансові системи країн Західної Європи / М. І. Карлін. – К.: Академія, 2009. – 320 с.

9. Конституция Федеративной Республики Германия от 23 мая 1949 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.uznal.org/constitution.php?text=Germany&language=r>

10. Конституция Королевства Испания от 27 декабря 1978 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.uznal.org/constitution.php?text=Spain&language=r>

11. Пігенко В., Рахімкулов Е. Парламентський контроль за бюдже-

том. Подібності і відмінності у практиці різних країн світу. Проект USAID «Програма сприяння парламенту України: Програма розвитку законотворчої політики» (ПСП II) завершився 31 липня 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pdp.org.ua/analytics/control/866-177-a2->

12. Ковриженко Д. Статус Рахункової палати в Україні: українське законодавство, зарубіжний досвід та шляхи удосконалення / Д. Ковриженко // Часопис Парламент. – 2005. – № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/publish/printable_article/415691;jsessionid=D3CF01E9DDDBF385282741D2B4660810

13. Конституция Чешской Республики от 16 декабря 1992 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.uznal.org/constitution.php?text=Czech_Republic&language=r

14. Конституція України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%20%D1%80/96-%20%D0%B2%D1%80/page>

15. Закон України «Про Регламент Верховної ради України» № 1861-VI від 10.02.2010 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1861-17/page6>

16. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України під загальною редакцією Ф. О. Ярошенка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – http://bookscafe.net/read/yaroshenko_f-naukovo-praktichniy-komentar-byudzhethogo-kodeksu-ukraini-251385.html#p1

17. Закон України «Про Рахункову палату» № 315/96-ВР від 11.07.1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/315/96-%20%D0%B2%D1%80>

18. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» № 794-VII від 27.02.2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/794-18/page2>

34

Роль друкованих парламентських видань у забезпеченні діалогової комунікації між парламентами та громадськістю

Володимир НЕСТЕРОВИЧ,
професор кафедри загальноюридичних дисциплін
Луганського державного університету
внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка

Неодмінною вимогою сучасної демократії є максимальна прозорість, відкритість та доступність органів публічної влади для їхньої взаємодії з громадськістю. Дотримання цих принципів є вкрай важливим у процесі налагодження ефективної діалогової комунікації із загальнонаціональними законодавчими органами. Парламенти, вказується в порівняльному аналізі «Парламенти світу: змінний характер парламентського представництва», проведеному Міжпарламентським союзом та Програмою розвитку ООН у квітні 2012 року, стикаються з трьома домінуючими викликами. Кожен із них проявляється в різний спосіб і з різною динамікою в різних країнах та регіонах. Але серед громадськості зростають спільні тенденції стосовно вимог до влади, а саме: 1) отримання більшого обсягу інформації про парламентську діяльність та про те, як на неї впливати; 2) більша підзвітність парламентів та їхня здатність реагувати на суспільні запити; 3) отримання послуг відповідно до потреб громадян [1; с. 4].

Одним із найдавніших та найпоширеніших способів задоволення вказаних комунікативних та електоральних потреб громадян, з огляду на досвід як зарубіжного, так і вітчизняного парламентаризму, є створення парламентами

власних друкованих періодичних видань у формі парламентської газети та парламентського журналу. Головною метою їхньої діяльності є: 1) об'єктивне й своєчасне висвітлення діяльності парламенту та його органів; 2) офіційне оприлюднен-

ня прийнятих законів, нормативно-правових актів та іншої офіційної інформації; 3) роз'яснення з боку авторитетних правників прийнятих законів або законопроектів, які ще перебувають на стадії обговорення чи будуть найближчим ча-

сом подані на розгляд парламенту; 4) порушення та розгляд актуальних проблем державотворення, правотворення та соціально-економічних перетворень, які мають місце в країні, тощо.

У зв'язку з цим друківані парламентські видання виконують інформаційну, транспарентну, комунікаційну, консультативно-дорадчу, науково-прогностичну та моніторингову функції. Цінність друківаних парламентських видань полягає в тому, що серед усього розмаїття друківаних засобів масової інформації вони найточніше подають офіційну інформацію, чим доволі часто нехтують комерційні газети та журнали, спотворюючи її зміст на користь певних приватних інтересів. Тому цілком логічним є те, що читачі, які віддають перевагу саме друківаним парламентським виданням, наводять з цього приводу три аргументи: 1) друківані парламентські видання першими оприлюднюють прийняті закони та нормативно-правові акти, вводячи їх таким чином у дію; 2) друківані парламентські видання найшвидше та найповніше оприлюднюють матеріали парламентської хроніки; 3) до друківаних парламентських видань є певний кредит довіри щодо достовірності поданої в них інформації.

Фінансування друківаних парламентських видань здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, які виділяють на утримання та діяльність парламенту. Крім того, редакції парламентських газет та журналів доволі часто включають до структури апаратів загальнонаціональних законодавчих органів. Внутрішня належність журналістів парламентських друківаних видань до штатного розпису апаратів парламентів дає їм змогу бути в епіцентрі парламентського життя та, на відміну від акредитованих у парламенті журналістів інших засобів масової інформації, бачити діяльність парламенту зсередини й першими діставати важливу для суспільства інформацію. Водночас недоліком включення редакцій парламентських газет та журналів до структури апарату законодавчого органу є можливість впливу керівництва парламенту на їхню редакційну політику.

Серед друківаних парламентських видань, створених загальнонаціональними законодавчими органами різних країн, слід виокремити два їхні види:

1. Офіційно-інформаційні друківані парламентські видання – оприлюднюють прийняті закони, нормативно-правові акти, заяви та резолюції, а також іншу офіційну інформацію. Подання інформації цим видом друківаних парламентських видань має виключно одно-

сторонній характер та обмежується лише доведенням до відома прийнятих парламентом актів чинного законодавства та інших офіційних відомостей. Безсумнівною перевагою офіційно-інформаційних друківаних парламентських видань є те, що саме через них здійснюється офіційне оприлюднення законів та інших актів парламенту, відводячи їм роль виключного джерела, на яке можна посперитися в правозастосуванні того чи того акта чинного законодавства. Нормативно-правові акти, опубліковані в інших друківаних виданнях, мають лише інформаційний характер та не можуть бути використані для офіційного застосування. Однак варто виокремити й недолік цих видань – обмеженість оприлюдненої інформації суто офіційним простором, її сухість та однорідність істотно зменшують читацьку аудиторію таких видань до вузького кола професійних правників.

2. Громадсько-політичні друківані парламентські видання – висвітлюють парламентську хроніку, найважливіші події, які відбуваються в країні та світі, думки авторитетних правників та простих громадян щодо прийнятих актів чинного законодавства або внесених до парламенту законодавчих ініціатив. Організація діяльності редакційної політики цього виду друківаних парламентських видань здійснюється за формулою: «Громадяни повинні знати про те, що відбувається в парламенті та його органах, а парламентарії – про те, що відбувається в країні та світі». Виходячи з цього, редакція друківаного парламентського видання є своєрідною сполучною ланкою між парламентаріями та суспільством.

Вдалість саме громадсько-політичного формату для парламентського журналу полягає передусім в опублікуванні всебічної актуальної інформації, зокрема за рахунок надання читачам можливості викласти власні думки щодо того чи того напрямку державної політики. Залучення читача до інформаційного наповнення цього виду видань є неабияк виправданим з точки зору дотримання базових демократичних принципів, оскільки законодавчий орган є доволі неоднорідним утворенням, яке концентрує в собі різні політичні позиції, думки та погляди, що можуть як збігатися, так і суперечити тональності дискусії, яка відбувається з того чи того питання всередині суспільства. Затребуваність функціонування громадсько-політичних друківаних парламентських видань особливо виправдана для країн так званої молодшої демократії, де парламенти досить часто схильні до дистанціювання, а інколи навіть й ізоляції від суспільства.

Загалом нині друківані парламентські видання є невід'ємною частиною внутрішньополітичної дискусії та діють фактично в усіх демократичних країнах. Мало того, обов'язковість функціонування офіційних парламентських видань безпосередньо передбачено конституціями окремих країн, що говорить про їхню важливість та необхідність для утвердження засад парламентаризму. Зокрема, у США обов'язковість створення парламентом власних друківаних парламентських видань передбачено безпосередньо Конституцією США. Так, відповідно до статті 1 розділ 5 Конституції Сполучених Штатів «кожна палата веде журнал своїх засідань та час від часу публікує його, за винятком тих розділів, які, на її думку, мають зберігатися в таємниці» [2]. На виконання цього конституційного положення Конгресом США створено низку офіційних друківаних парламентських видань, що дають змогу громадськості ознайомитися з законопроектною діяльністю Конгресу США, зокрема роботою парламентських комітетів, прийнятими законами, іншими актами та офіційними заявами, а також парламентарською хронікою.

На сьогодні в США виокремлюють сім офіційних друківаних парламентських видань, які виходять як за принципом періодичності, так і з огляду на практичну необхідність:

1, 2. Журнал Палати представників (Journal of the House of Representatives) та Журнал Сенату (Journal of the Senate) – видаються наприкінці кожної сесії Палат та дають змогу ознайомитися з повсякденною законодавчою роботою конгресменів та сенаторів. Журнали не містять дослівно дебатів, але замість цього оприлюднюють усі офіційні заходи Палат, у тому числі кожне голосування з поставленого питання [3].

3. Конгресові законопроекти (Congressional Bills) – оприлюднює законодавчі пропозиції членів парламенту як Палати представників, так і Сенату. Законопроект має номер кожної палати присвоюється номер у порядку, в якому вони внесені, від початку скликання кожного Конгресу. Усі законопроекти поділяються на два види: 1) публічні – стосуються питань, які впливають на загальну громадськість або групи громадян; 2) приватні – стосуються індивідуальних питань, які впливають на індивідуумів та організацій, наприклад претензії до уряду [4].

4. Конгресові документи (Congressional Documents) – оприлюднює документи Конгресу, що включають документи Палати представників і Сенату та містять різні види матеріалів, замовлених для друку обома палатами Кон-

гресу. Документи можуть включати звіти виконавчих департаментів і агентств, а також публікації комітету, які були замовлені, щоб бути надрукованими в цьому парламентському виданні. Договірні документи Сенату містять текст договору, як це подається в Сенат США на ратифікацію Президентом Сполучених Штатів [5].

5. Конгресові слухання (Congressional Hearings) – оприлюднює слухання, які були проведені в Палаті представників та Сенаті, а також у парламентських комітетах. Метою цього видання є опублікування для громадськості інформації та найважливіших думок щодо запропонованого законодавства, проведеного розслідування або оцінки чи спостереження за діяльністю урядового відомства або виконанням федерального закону. Матеріали слухань опубліковуються через два місяці, але не пізніше, ніж через два роки після їхнього проведення [6].

6. Конгресові записи (Congressional Record) – оприлюднює записи Конгресу, які є офіційними документами розгляду та дебатів у Конгресі Сполучених Штатів. Конгресові записи виходять щодня, коли Конгрес перебуває на сесії. Вони почали публікуватися з 1873 року та оприлюднюються донині [7].

7. Конгресові доповіді (Congressional Reports) – оприлюднює доповіді Конгресу, підготовлені профільними комітетами щодо запропонованого законодавства та питань, стосовно яких ведеться парламентське розслідування. Опублікування цих доповідей є вкрай корисним для громадськості, оскільки вони місять доволі вищепну та всебічну інформацію щодо проблеми, яка була предметом їхнього проведення [8].

Гармонійно доповнює офіційні друковані парламентські видання в США діяльність Конгресової дослідної служби США (*Congressional Research Service*), яка постійно проводить та видає для Конгресу США дослідження й наукові розробки з усіх поточних і нагальних питань державної політики. Серед більш ніж 800 працівників Конгресової дослідної служби є бібліографи, правники, економісти, соціологи, фахівці природничих і точних наук. Маючи річний бюджет приблизно в 45 млн. доларів США, Конгресова дослідна служба відповідає кожного року на понад 500 тис. запитів від конгресменів, парламентських комітетів та працівників апарату у формі доповідей, меморандумів, бюлетенів, бібліографій, інформаційних повідомлень тощо.

Лише впродовж 2014 року Конгресовою дослідною службою США було видано понад 1 тис. різних парламентських видань на замовлення Конгресу США [9].

Доволі міцні традиції парламентських друкованих видань можна простежити в парламенті Великої Британії, де протягом багатьох століть палатами законодавчого органу видається ціла низка парламентських журналів. Серед усього різноманіття видань, які видаються британським парламентом, його палатами та іншими органами, слід виокремити шість друкованих видань законодавчого органу [10]:

1, 2. Парламентські дебати Палати представників та Палати лордів. Офіційні звіти (House of Commons debates; House of Lords debates. Official Reports (Hansard)) – оприлюднюють у повному обсязі виголошені промови та усні запитання членів Палат. Опублікування здійснюється не за суворо дослівно, а майже дослівно стенографією з допущеннями в процесі дебатів повторами й багатослівністю та з виправленням очевидних помилок таким чином, щоб не змінювати сенсу промов і пояснювальних аргументів. Один випуск «Офіційного звіту» присвячується одному дню засідань і містить звіт про дебати до 22:30 поточного дня. Тираж виготовляється до 7 години ранку наступного дня. З п'яти випусків щотижневого «Офіційного звіту» (невідредагований текст) формується об'єднаний том «Офіційного звіту» (текст редагується). Загалом видається 18–20 об'єднаних томів за сесію.

3. Книга запитань (Questions Book) – публікуються парламентські запитання й відповіді як окремий випуск на наступний день після проходження дебатів. Мається на увазі запитання, які ставлять у Палаті громад та на які відповідають міністри. Усні запитання й відповіді та письмові відповіді міністрів публікуються повністю в тій послідовності, в якій вони ставилися на сесії. Початок регулярної публікації текстів дебатів було здійснено 1660 року, а друк окремих промов проводився й раніше. 1909 року Палата громад взяла на себе відповідальність за публікацію своїх дебатів через Видавничу службу Її Величності (*Her Majesty's Stationery Office*).

4. Дебати в комітетах (Committee debates) – видаються з 1919 року та містять стенограми дебатів у комітетах Палат та інші питання. Дослівний звіт про дебати публікується щодня, а також протоколи роботи комітетів Палат.

Наприкінці сесії зі стенограм дебатів комплектується кілька томів. Показчик до видання «Дебати в комітетах» не видається.

5. Журнали Палат (Journal of the House of Commons, House of Lords Journal) – готуються наприкінці кожної сесії Палат на підставі видання «Голосування й засідання» (*Votes and Proceedings*), яке містить офіційні парламентські записи засідань Палат, упорядковані хронологічно за днями засідань. Видання містить записи про те, що мало місце, а не про те, що було сказано (як, наприклад, у виданні «Парламентські дебати»), а також промови Королеви з окремих приводів та промови спікера. Докладний показчик готується для кожного опублікованого тому і є його частиною. Окремий том під назвою «Загальний показчик до журналу» видається кожні 10 років. Рукописні номери «Журналу Палат» почали виходити з 1547 року, хоча були перерви у виданні наприкінці XVI століття. У друкованому вигляді перевидання «Журналу» 1547 року здійснено в 1742 році.

6. Сесійні документи (Commons business papers, Lords business papers) – парламентське видання, що об'єднує велику групу документів палат, які друкуються трьома серіями. **Серія 1. Законопроекти** – внесені до парламенту як урядові біллі, так і біллі окремих членів парламенту. Біллі публікуються кожен самостійно зі своїм власним номером. При публікації інформації про біллі передрукуюється сам текст білля. Наприкінці кожної сесії вони об'єднуються в томи й упорядковуються в алфавітному порядку за назвою, а ті, що йдуть під однією назвою – за номером публікації. Усі вони включаються в «Сесійний показчик парламентських документів». Починаючи з 1800 року їх об'єднують у томи за кожну сесію. **Серія 2. Документи Палат** – видання об'єднує велику кількість різних матеріалів Палат парламенту, особливо протоколи й промови спеціальних комісій. **Серія 3. Керівні матеріали** – є матеріалами, внесеними до Палати громад урядом. Зазвичай добірка сучасних сесійних документів становить 40–50 томів.

Доволі відповідально до функціонування друкованих парламентських видань підійшов Сейм Польщі, за безпосередньою ініціативою та фінансування якого видається шість парламентських журналів:

1. Хроніка Сейму (Kronika Sejnowa) – оглядовий журнал, який видається з грудня 1990 року, спочатку як тижневик, а з травня

2003 року – раз на два тижні. Цей журнал інформує про роботу парламенту та його органів. На сторінках видання публікуються звіти про засідання палати, парламентських комітетів, візити та зустрічі зі спікером парламенту та членами бюро, а також конференції, виставок, концертів та свят. У журналі також публікується листування з Європейським парламентом, Радою Європи та обраними національними парламентами. «Хроніка Сейму» розповсюджується безкоштовно. Поточні примірники журналу можна отримати в Сеймі. Журнал також доступний у посольствах, багатьох національних бібліотеках та інших установах [11].

2. Сеймовий огляд (Przegląd Sejmowy) – журнал, що містить наукові матеріали в галузі конституційного права з особливим наголосом на парламентське право. Журнал створено 22 грудня 1992 року за ініціативи глави канцелярії Сейму спочатку як щоквартальний, а з липня 1996 року він почав виходити раз на два місяці. У середньому раз на три роки редакція «Сеймового огляду» додатково випускає спеціальний номер цього журналу англійською мовою. За науково-дослідну спрямованість редакційної політики це парламентське видання польського Сейму внесене до переліку наукових журналів [12].

3. Правничі документи (Zeszyty Prawnicze) – парламентський науковий журнал з юридичної тематики, який видається Управлінням досліджень канцелярії Сейму. Журнал розповсюджується з 2004 року та публікує рецензування статей, проблеми, юридичні висновки, підготовлені на прохання Сейму, депутатів та органів, а також результати проведених досліджень. Авторами є експерти канцелярії Сейму, викладачі польських університетів та вчені. Це парламентське видання внесене до переліку наукових журналів [13].

4. Інформація (Infos) – парламентський журнал із короткою інформацією та аналітичними статтями з важливих питань для польської економіки й суспільства та міжнародних питань, який видається з 2006 року Управлінням досліджень канцелярії Сейму. Інформація публікується відповідно до розкладу засідань Сейму. Автори текстів є експертами Парламентського дослідного бюро, польських університетів, ученими та практиками. Паперова версія журналу постійно доступна в головному залі Сейму. Повний текст кожного питання може бути завантажений у форматі PDF зі сторінок Сейму й

канцелярії Парламентського аналізу [14].

5. Дослідження ДБС (Studia BAS) – парламентський науковий журнал соціально-економічної спрямованості, який видається Дослідним бюро канцелярії Сейму з 2007 року. Кожен випуск містить 6–10 статей з однієї предметної галузі, важливої для соціального та економічного розвитку Польщі та пов'язаної з цим законодавчою роботи в парламенті. Авторами статей цього парламентського видання є експерти канцелярії Сейму, польські вчені та практики вузів. «Дослідження ДБС» внесено до переліку наукових журналів [15].

6. Аналізи ДБС (Analizy BAS) – парламентський журнал соціально-економічної спрямованості, який видається з 2008 року Дослідним бюро канцелярії Сейму. Кожен випуск містить статті, теми яких стосуються поточних соціально-економічних питань у Польщі та світі. Автори всіх статей (за винятком спеціальних номерів) є експертами канцелярії Сейму. Журнал не є циклічним, а його наступні номери з'являються за ходом поданих авторами матеріалів. Журнал доступний тільки в електронній версії [16].

Цікаву ситуацію щодо висвітлення парламентської діяльності можна простежити в Азербайджані, де було створено близько десятка друкованих видавництв, які почали себе кореспондувати з офіційними парламентськими газетами та журналами, при цьому не маючи жодної офіційної належності до законодавчого органу Азербайджану. У зв'язку з цим 29 січня 2010 року керівник прес-служби парламенту Азербайджану Міллі Меджлісу Акіф Таваккюлоглу був вимушений додатково оприлюднити для громадськості назви газет, що офіційно видаються від імені парламенту. Зокрема, парламентським речником було зазначено, що «в Міллі Меджлісу немає інших друкованих органів, крім газети «Азербайджан» та журналу «Міллі Меджліс».

За словами А. Таваккюлоглу, до азербайджанського парламенту надходить значна кількість скарг щодо газет, які видаються від імені парламенту. «Цих газет десятки й жодна з них не має стосунку до парламенту. А газети «Парламент ся даси» («Парламентські вісті») та «Азербайджан парламенти» («Парламент Азербайджану») внесено Радою преси до списку газет-рекетирів», – сказав він. Жодного стосунку до законодавчого органу Азербайджану не мають також газети «Парламентин сяси» («Голос парламенту»), «Парламент-2005»,

«Парламент хябярляри» («Парламентські новини»), «Парламент ве джамият» («Парламент і суспільство»), «Парламент», «Міллі вякілі» («Депутат») та «Депутат трибунаси» («Депутатська трибуна»). «Ми хочемо, щоб для боротьби з цими газетами нам було надано сприяння з боку як парламентських журналістів, так і суспільства», – зазначив парламентський речник [17].

Що стосується України, то Верховною Радою в перші роки незалежності нашої держави було створено три друкованих парламентських видання – нормативний бюлетень «Відомості Верховної Ради», газету «Голос України» та журнал Верховної Ради України «Віче». Відповідно до Указу Президента України № 503/97 «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10 червня 1997 року газета «Голос України» та «Відомості Верховної Ради України» є офіційними друкованими виданнями, в яких здійснюється офіційне оприлюднення законів та інших актів Верховної Ради [18]. Для змістовнішого розуміння ролі вітчизняних друкованих парламентських видань у забезпеченні діалогової комунікації між парламентами та громадськістю розглянемо кожен із них окремо.

1. Відомості Верховної Ради України – щотижневий нормативний бюлетень, в якому здійснюється офіційне опублікування законів України, постанов Верховної Ради, інших офіційних актів парламенту, а також змін в адміністративно-територіальному поділі України. У сучасній назві видається з 1991 року одночасно українською й російською мовами (52 випуски на рік). Бюлетень виконує завдання відповідно до ст. 139 Регламенту Верховної Ради України «Опублікування, зберігання законів, постанов та інших актів Верховної Ради». Видання є єдиним, на яке традиційно відбувається інкорпоративне посилання в тексті законів у процесі законодавчої кодифікації [19].

2. Газета «Голос України» – державний друкований засіб масової інформації, що офіційно оприлюднює закони України, нормативно-правові акти України, їхнє роз'яснення та іншу офіційну інформацію, всебічно висвітлює діяльність Верховної Ради, депутатських фракцій і груп, комітетів, тимчасових спеціальних комісій і тимчасових слідчих комісій, народних депутатів України, органів місцевого самоврядування. Газета висвітлює актуальні проблеми державотворення й життя суспільства, пробле-

¹ Biura Analiz Sejmowych (BAS) – Дослідне бюро Сейму (ДБС).

ми соціально-економічних перетворень і соціального захисту населення, питання зміцнення законності та правопорядку, культурного життя, забезпечує гласність у виконанні законів, а також висвітлює інші соціально-політичні проблеми України [20].

3. Журнал «Віче» – теоретичне, громадсько-політичне видання в структурі апарату Верховної Ради України, в основу діяльності якого покладено участь у державотворчому процесі шляхом збирання, творення, редагування з метою надання (поширення) документально-методичної, науково-прогностичної та іншої інформації державним органам, установам, об'єднанням громадян, а також широким верствам населення України та за її межами. Основними завданнями редакції є: всебічне висвітлення ролі й місця Верховної Ради України в конституційному процесі, найважливіших питань внутрішньої та зовнішньої політики; публікування статей, коментарів, інших матеріалів з проблем формування правового поля суспільства, його багатокладної економіки, гуманітарних цінностей; забезпечення інформацією методологічного та методичного характеру представницьких, інших органів державної влади на місцях, висвітлення досвіду їхньої діяльності [21]. Журнал «Віче» згідно з Постановою ВАК № 1-05/8 від 22 грудня 2010 року внесено до переліку видань, публікації в яких зараховуються як наукові роботи при захисті дисертацій у галузі юридичних наук, що неабияк привертає увагу до його формування юридичного наукового товариства.

Загалом вітчизняна модель організації та діяльності парламентських видань є доволі вдалою й дає змогу як оприлюднювати офіційні акти та офіційну інформацію, так і всебічно висвітлювати діяльність Верховної Ради України. Кожне з вітчизняних парламентських видань займає свою особливу нішу, гармонійно доповнюючи інше з двох видань законодавчого органу. Зокрема, нормативний бюлетень «Відомості Верховної Ради України» оприлюднює закони, нормативно-правові акти та іншу інформацію. Доповнює діяльність цього бюлетеню газета «Голос України», яка за рахунок щоденного виходу може зробити офіційне оприлюднення набагато оперативніше. Окрім цього, газета також висвітлює в публіцистичному стилі парламентську хроніку та найважливіші події в країні та світі. Журнал «Віче» має більш науково-експертне спрямування, публікуючи на своїх сторінках пра-

ці провідних учених та громадських діячів у формі різноманітних наукових розробок, досліджень, статей, оглядів тощо, які мають неабияке значення для експертно-аналітичного супроводу законодавчого процесу.

Отже, друковані парламентські видання відіграють надзвичайно важливу роль у забезпеченні діалогової комунікації між парламентами та громадськістю, оскільки дають змогу наповнити реальним змістом принципи демократичності, відкритості, транспарентності та доступності в діяльності законодавчого органу. Особливо підвищується цінність і роль парламентських видань в умовах комплексного реформування суспільно-політичної сфери держави загалом та діяльності парламенту зокрема, де їм відводиться функція сполучної ланки між парламентами та громадськістю у вирішенні найбільш спірних питань у цивілізований спосіб. Зарубіжний, а особливо вітчизняний досвід наочно свідчить, що там, де відсутні зворотні механізми взаємодії між парламентом та громадськістю, протест виходить на вулиці міст і набуває неконтрольованого та непередбачуваного характеру.

Список використаних джерел

1. Global Parliamentary Report. The changing nature of parliamentary representation / Lead author Greg Power, Assistant to the lead author Rebecca A. Shoot; Inter-Parliamentary Union; United Nations Development Programme. – Denmark, 2012. – 115 p.
2. The Constitution of the United States of America. Analysis and interpretation / Co-Editors Johnny H. Killian, George A. Costello. – Washington: U. S. Government printing office, 1996. – 2444 p.
3. Journal of the House of Representatives // U. S. Government Printing Office [Electronic resource]. – Mode of access: <http://1.usa.gov/1NHIHd>.
4. Congressional Bills // U. S. Government Printing Office [Electronic resource]. – Mode of access: <http://1.usa.gov/1KhnVSV>.
5. Congressional Documents // U. S. Government Printing Office [Electronic resource]. – Mode of access: <http://1.usa.gov/1FGQ9Am>.
6. Congressional Hearings // U. S. Government Printing Office [Electronic resource]. – Mode of access: <http://1.usa.gov/1BJvKiR>.
7. Congressional Record // U. S. Government Printing Office

[Electronic resource]. – Mode of access: <http://1.usa.gov/1GDiatp>.

8. Congressional Reports // U. S. Government Printing Office [Electronic resource]. – Mode of access: <http://1.usa.gov/1GDiatp>.

9. Annual Report Congressional Research Service of 2014 / Congressional Research Service. – Washington, D. C., 2015. – 47 p.

10. Publications & records // UK Parliament [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.parliament.uk/business/publications>

11. Kronika Sejmowa [Kancelarii Sejmu; Wydawnictwo Sejmowe]. – 2015. – № 86. – 31 maja 2015. – 64 s.

12. Przegląd Sejmowy [Kancelarii Sejmu; Wydawnictwo Sejmowe]. – 2015. – № 1 (45). – 256 s.

13. Zeszyty Prawnicze [Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu; Wydawnictwo Sejmowe]. – 2015. – № 1 (45). – 267 s.

14. Infos Zagadnienia spoleczno-gospodarcze [Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu; Wydawnictwo Sejmowe]. – 2015. – № 11 (194). – 24 czerwca. – 4 s.

15. Studia BAS [Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu; Wydawnictwo Sejmowe]. – 2015. – № 1 (41). – Relacje biznesu i administracji. – 176 s.

16. Analizy BAS [Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu; Wydawnictwo Sejmowe]. – 2015. – № 9 (129). – 12 czerwca. – 10 s.

17. Обнародованы печатные органы парламента Азербайджана // Trends. News. Agency [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://bit.ly/1SS9V59>

18. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України № 1861-VI від 10 лютого 2010 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 12. – Ст. 565.

19. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України № 503/97 від 10 червня 1997 року // Офіційний вісник України. – 1997. – № 24. – Ст. 11.

20. Про газету Верховної Ради України «Голос України»: Постанова Верховної Ради України № 3173-VI від 5 квітня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 28. – Ст. 267.

21. Про Статут редакції журналу Верховної Ради України «Віче»: Постанова Верховної Ради України № 82/96-ВР від 6 березня 1996 року (зі змінами, внесеними згідно Постановою ВРУ № 491-XIV від 17 березня 1999 року) // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 17. – Ст. 135.